

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1135

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 8 september 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Buitenisolatie woningen - Probleem van nutskasten

Een burger contacteerde ons met een casus waarvan we weten dat die geen uitzondering is in Vlaanderen. Het betreft nutskasten (elektriciteitskasten, telefoniekasten, ...) die uiteraard hun functie hebben bij nutsvoorzieningen. Maar soms staan die dermate dicht tegen de woning, tot tegen de rooilijn, dat ze bijvoorbeeld het isoleren van een woning belemmeren. Zie bijvoorbeeld deze foto.

De betrokken burger wenst de woning te isoleren langs de buitenkant. Dit is in het kader van de klimaat- en energiecrisis iets wat het beleid ten volle moet ondersteunen. Maar bij navraag bij verschillende instanties over het verplaatsten van die nutskasten, blijkt dat niemand zich aangesproken voelt. Noch de betreffende gemeente, noch Electrabel/Engie, noch Belgacom of degene van wie die kasten ook zijn, wil ze verplaatsen of mee naar een oplossing zoeken. Het enige dat nu voorligt, is dat de betrokken burger 1500 euro betaalt per kast die verplaatst moet worden. Dit is, zeker in voorliggend geval, een onmogelijke extra kost. En zo blijft de broodnodige isolatie van deze woning uit, en naar we vermoeden, van meerdere woningen.

1. Werd de minister al eerder geconfronteerd met deze problematiek?
2. Welke bedrijven (nutsleveranciers) zijn gemachtigd om dergelijke nutskasten te plaatsen en dus te verplaatsen?
3. Klopt het genoemde bedrag (1500 euro) voor het verplaatsten van een nutskast? Bestaan hier effectief reguliere prijzen voor?
4. Ziet de minister in dat 1500 euro voor het verplaatsen van een dergelijke kast voor velen onbetaalbaar is?
5. Tot wie moeten burgers zich dienaangaande wenden?
6. Wie is hiervoor verantwoordelijk en welk beleidsniveau is politiek verantwoordelijk?

7. Kan de minister initiatief nemen om hieromtrent een kader te creëren zodat deze nutskasten geen obstakel vormen voor nodige renovatie- en isolatiewerken?
8. Hoe kan een eventuele oplossing er uitzien?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhail Demir (1135), Lydia Peeters (1660).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 1135 van 8 september 2022

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. De problematiek die wordt aangekaart is mij niet onbekend. Tot op heden zijn er nog geen aanvragen binnengekomen bij het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) voor het verplaatsen van nutskasten in het beheer van het AWV n.a.v. het plaatsen van gevelisolatie.
2. Nutskasten m.b.t. de distributie van energie die op het openbaar domein staan (zelfs al komen ze tot aan maar niet over de perceelsgrens) vallen onder de regels van artikel 4.1.27 en 4.1.28 van het Energiedecreet. Conform artikel 4.1.27 van het Energiedecreet heeft de netbeheerder het recht het openbaar domein en de gemeentewegen te gebruiken voor de aanleg en het onderhoud van aardgasleidingen en elektrische lijnen boven of onder het openbaar domein, de gemeentewegen, en de bijbehorende uitrustingen, als hij over een voorafgaandelijke domeintoelating van de domeinbeheerder beschikt. Daarbij gelden de voorwaarden die de domeinbeheerder nuttig acht bij de verlening van de domeintoelating. In afwijking daarvan hebben de netbeheerders, waarvan de gemeenten enerzijds geheel of gedeeltelijk en anderzijds rechtstreeks of onrechtstreeks aandeelhouder zijn, het automatisch recht om op het openbaar domein en de gemeentewegen die beheerd worden door een van hun deelnemende gemeenten, distributienetten aan te leggen, te onderhouden en uit te baten. Zij behoeven geen aparte domeintoelating. De domeinbeheerder van het openbaar domein waar de kast is geplaatst kan conform artikel 4.1.28 van het Energiedecreet om redenen van algemeen belang op elk moment voorwaarden van de domeintoelating toevoegen of aanpassen of de netbeheerder verplichten de ondergrondse lijnen of leidingen, de bovengrondse lijnen en de steunen die geplaatst zijn op het openbaar domein of de gemeentewegen weg te nemen, te verplaatsen of aan te passen. De betrokken netbeheerder geeft daar uitvoering aan binnen een redelijke termijn na de ontvangst van het verzoek daartoe. De kosten voor het wegnemen, verplaatsen of aanpassen zijn ten laste van de betrokken netbeheerder. Artikel 4.1.28 is overigens ook van toepassing op die netbeheerders waar de gemeenten aandeelhouders van zijn. Daar waar de voormelde domeinbeheerder de netbeheerder tot het verplaatsen kan dwingen, is dat niet het geval voor een aanpalende eigenaar. Als de kast op het openbaar domein staat kan hij niet vereisen dat die kast wordt verplaatst zodat hij de rooilijn voor eigen rekening kan overschrijden. Aangezien het dan om een privaat belang gaat, en niet om het algemeen belang, is de netbeheerder (tenzij de domeinbeheerder dat van hem vereist) niet verplicht om op zo'n verzoek in te gaan. Als hij daar toch wenst op in te gaan, dan is het in het kader van de afweging van privaat belang versus algemeen belang logisch dat de maatschappelijke kost van zo een verplaatsing aan die aanpalende eigenaar die er om vraagt wordt aangerekend.

Daarnaast is elk bedrijf gemachtigd om een vergunning voor het plaatsen van dergelijke nutskasten aan te vragen. Het is de wegbeheerder die beoordeelt of de vergunning wordt afgeleverd.

Als het gaat om kasten m.b.t. telecom betreft het een bevoegdheid van de federale overheid.

- 3-4. Het AWV heeft geen info met betrekking tot de kostprijs voor het plaatsen/verplaatsen van nutskasten die niet onder haar beheer vallen. Wat de kostprijs voor het verplaatsen van een nutskast in het beheer van AWV betreft, gaat het niet om reguliere prijzen maar zijn deze enorm afhankelijk van de lokale omstandigheden zoals vb. de grootte van de kast, het feit of de kabels voor het uitvoeren van de betreffende verplaatsing al dan niet verlengd moeten worden...

Het AWV werkt, conform de wetgeving overheidsopdrachten, systematisch met raamovereenkomsten voor het uitvoeren van elektrische werkzaamheden waaronder ook het plaatsen/verplaatsen van nutskasten. Op basis van de huidige eenheidsprijzen lijkt de aangehaalde prijs van 1.500 euro realistisch voor het verplaatsen van een kast in het geval van een loutere verschuiving (zonder verlengen van de bestaande kabels etc.).

1500 euro is een aanzienlijk bedrag voor de meeste mensen. Zeker wie wilt investeren in de isolatie van zijn woning, kan dit geld goed voor andere zaken gebruiken. Hierbij dient met de collega's bekeken te worden in hoeverre het hier gerechtvaardigd is dat de burger deze kosten moet dragen.

- 5-6. Voor het aanvragen van een verplaatsing van een nutskast dient de burger in eerste instantie de eigenaar van de kast te contacteren.

Indien de eigenaar van de kast bereid is de kast te verplaatsen is het vervolgens aan deze eigenaar om in overleg te treden met de wegbeheerder en hiervoor desgevallend een vergunning aan te vragen.

Voor het aanvragen van een verplaatsing van nutskasten in het beheer van het AWV, kan contact opgenomen worden met AWV via het Meldpunt Wegen (<http://meldpuntwegen.be>) of het lokale district van het AWV (<https://wegenverkeer.be/over-ons/districten>). De kasten in het beheer van het AWV zijn herkenbaar aan de sticker van het Vlaams Tunnel en Controlecentrum die erop aangebracht werd.

- 7-8. De Vlaamse minister van energie is, gelet op de verscheidenheid van type nutskasten (telecom, energie, water,...) en de daaraan gekoppelde bevoegdheidsverdeling tussen de gewesten en de federale overheid, niet bevoegd om een algemene regeling uit te werken met betrekking tot het verplaatsen van nutskasten in relatie tot het isoleren van de woning aan de buitenzijde, voorbij de rooilijn.

Het isoleren van de woning aan de buitenzijde, voorbij de rooilijn, is geenszins een recht van de burger. Een lokaal bestuur kan hier, los van de aanwezigheid van eventuele nutskasten, wel toelating toe geven, maar de toelating hiertoe ligt over het algemeen bij een gemeentebestuur. Zo zijn er wel meerdere redenen waarom het niet altijd mogelijk zal zijn om een muur voorbij de rooilijn te isoleren. Een typisch voorbeeld is het versmallen van het voetpad waardoor de doorgang voor bijvoorbeeld mindervaliden of kinderwagens problematisch wordt.

Gelet op het feit dat AWV de nutskasten in haar beheer steeds op openbaar domein plaatst (binnen de rooilijnen), een minimale doorgang moet respecteren en steeds een maximale doorgang wil aanbieden aan de weggebruiker in het kader van toegankelijkheid, zal het absoluut niet eenvoudig zijn om tot een dergelijk kader te komen, zeker vanwege de verschillende omstandigheden. Dit neemt niet weg dat zowel Minister Peeters als ikzelf zeker met onze diensten willen bekijken welke oplossingen er kunnen worden aangeboden.